

Långfredagens gudstjänst 2025

Alltsedan vårt dop är Kristi kors inristat i vårt allra innersta. Som kristna är vi otänkbara utan korset och allt vad det står för. Samtidigt måste vi komma ihåg att vi är lika otänkbara utan uppståndelsen och det nya livet. Jesus låter oss ta del av hela sitt påskmysterium, både kors och uppståndelse i väntan på hans återkomst. Efter konsekrationen i varje mässa ber vi därför: "Din död förkunnar vi, Herre, och din uppståndelse bekänner vi, till dess du återkommer i härlighet".

Långfredagen är unik. Idag firar vi inte eukaristin utan hyllar Jesu heliga kors och får sedan ta emot de redan tidigare konsekrerade gåvorna. Korsets fasa och lidande står i centrum för dagens gudstjänst, men ändå alltid i hoppets och tillitens tecken, för vi tror av hela vårt hjärta att korset leder vidare till uppståndelsens ljus och härlighet. Men vi får inte blunda för allt det lidande som Guds enfödde Son tar på sig för vår skull. Hela den lidande mänskligheten har han identifierat sig med för att visa oss sin gudomliga och outtömliga kärlek till varje lidande människa. Sargad, slagen, övergiven, förrådd hänger han på korsets trä för att visa oss att han vill lida med och i varje människa. Vi får vörda hans heliga ansikte i varje mänskligt ansikte, hur vanställt och förnedrat det än har blivit. Guds mystiska solidaritet med den lidande mänskligheten har ingen gräns – utom den som vi i vår själviskhet och blindhet kan sätta upp.

Långfredagen vill varje år på nytt hjälpa oss att befrias från vår motvilja och ovillighet att lida med och i Jesus, han som vill möta oss i varje lidande människospillra. Svårigheten i vår tid är att vi ständigt bombarderas med bilder av mänskligt lidande från hela vår värld. Vi riskerar att bli avtrubbade och okänsliga för allt detta lidande. Det finns till och med en risk att våld och lidande blir till ett slags underhållning, tidsfördriv. Djävulen är så skicklig och lyckas ofta lura oss på ett finurligt sätt. När en olycka eller ett övergrepp sker filmar man det i stället för att ringa på räddningstjänsten, som ibland hindras att komma fram av filmande hyenor. Vi måste bli bättre på att genomskåda den ondes alla konstgrepp som gör oss okänsliga för andras nöd och lidande.

Beviset på att man är en äkta människa är att man kan lida med och i sin medmänniska, vem hon än är. Tyvärr är detta heliga medlidande i fara att gå förlorat. Medlidandets röst tystnar mer och mer. Därför är långfredagen så viktig för att hjälpa oss att få del av Guds eget medlidande med oss människor. Korset måste alltid ruska om oss, väcka den djupa kärleken till liv som annars hotar att förtorka och göra slut på vår äkta mänsklighet. Det är här Jungfru Maria kan hjälpa oss att leva oss in i Jesu lidande och förblir kvar i hans närhet. Maria stod kvar under korset och såg hur hennes älskade Son förblödde. Hon drog sig inte undan. Hon kunde inte förhindra hans lidande, men genom sin närvaro blev hon ett

ovärderligt stöd för sin Son. Det borde vara likadant för oss. Vi kan alltid bli kvar, vara nära dem som lider. Vi kan inte trola bort deras lidande, men vi kan visa vår kärlek genom att vara kvar. Inte minst för en döende människa är det en stor tröst att någon finns kvar vid hennes sida. Tyvärr är det fler och fler i vår tid som får dö ensamma, eftersom ingen har tid eller lust att spilla tid på något sådant. Det vi kallar medlidande, empati – *compassio* – håller på att gå förlorat i vår tid. Men som kristna litar vi på att det alltid finns någon som förblir nära våra döende, Jungfru Maria, som med sin moderliga omsorg och förbön vill ledsaga oss utöver dödens gräns, så att vi trygga får nå fram till den uppståndne Herren Jesus Kristus.

Under hela faste- och passionstiden har vi försökt gå i Jesu fotspår och leva oss in i hans sätt att leva och lida, tänka och handla. Vi har försökt lära oss att offra, avstå och försaka oss själv för att ge plats för honom och hans budskap. Mer och mer kan det bli vår grundhållning att se på alla med Jesu ögon och bemöta alla med Jesu hjärta. Mer och mer kan vi försöka lösgöra oss från vår självupptagenhet för att stå till hans och vår nästas tjänst. Långfredagen kan ge oss den inspiration som behövs för att verkligen lämna jagets tyranni och lägga vårt liv i Guds händer. ”Fader, i dina händer lämnar jag min ande”. Jesu sista ord måste rista sig in i vårt medvetande och hjälpa oss att leva i ständig överlåtelse till den Gud som av kärlek till oss har offrat sin enfödde Son på korset.

Att överlåta sig i åt Gud låter vackert och det är vackert, men vi vet alla att det kan vara det svårast av allt för oss svaga människor. Vi vill själva styra och ställa. Vi vill ha det som vi vill. När livet tar en annan vändning än vi förväntat oss, blir vi lätt besvikna och uppgivna. Vi har svårt att lita på Guds försyn och kärlek, när det blir svårt och jobbigt inom oss eller runt omkring oss. Det är då vi måste komma ihåg att vi tror på en korsfäst Herre och att det är genom sitt heliga kors som han återlöser oss och hela världen. När det väl går upp för oss att det är han, den korsfäste Jesus, som kommer oss till mötes i detta svåra och jobbiga, då blir det lite lättare att kasta oss i hans armar och överlåta oss åt honom. Ändå är det något vi måste lära oss på nytt, gång på gång.

Det är likadant när vi ser på världens stora historia och allt svårt och outhärdligt som sker där. Vi lider av alla dessa fasansfulla krig, av omänskligt förtryck och förföljelse, av jordens förstörelse. Vi känner bara vanmakt och uppgivenhet över situationen i vår plågade värld. Risker är då att vi drar oss undan i vår egen lilla trygga och mysiga vrå och förhärdar vårt hjärta inför allt elände. Men om vi vågar se att Herren Jesus är med i allt detta lidande, att han genom sitt heliga kors är närvarande i mänsklighetens lidande som dess Frälsare, då kan vi också bli kvar i solidariskt medlidande med den värld som Gud vill frälsa genom sin enfödde Son Jesus Kristus, vår Herre och Gud, här och nu och i all evighet.

